

Tartalom

Mint sót az ételben –
változatok egy mesére.

3. Vármegyei
műhelynapok

Bemutatkozik a
Tiszaföldvári Városi
Könyvtár és
Gyermekkönyvtár

Rejtélyes históriák a
kenderesi könyvtárban

Földrajz éjszakája
Túrkevéen

Kitüntetés

Könyvtár a Zöldben

MKE hírek

Közkönyvtári börze 2024

Gaál Sándor Tiszafüred díszpolgára

Megújult könyvtárak a vármegyében

Mint sőt az ételben – változatok egy mesére

A Verseghy Ferenc Könyvtár innovációs pályázatának keretében folytatódott a Módszertani ötletek csoportos foglalkozásokhoz szakmai programunk. A projekt megvalósulásával elsődleges célunk gyakorlati javaslatokat nyújtani a vármegyebeli és a Szolnok város iskolai könyvtárosainak az élményt nyújtó csoportos foglalkozások tartásához. Egyúttal szorosabbra fűzni a kapcsolatot könyvtáros munkatársainkkal, olyan szakmai csoportot építeni, melynek tagjai bizalommal fordulhatnak egymáshoz bármilyen kérdéssel.

Az első műhelyfoglalkozáson a jelentkezők megismerkedhettek a gyermekkönyvtárunkban használt posztótechnikával, sőt elkészíthették egy mese szereplőit. A második alkalommal a digitális ismereteiket bővítettük a QR-kódos játék és a Városfoglaló webes helyismereti alkalmazás kipróbálásával.

A harmadik műhelynapunkat 2024. május 13-án tartottuk, melyen egy magyar népmese különböző előadását, dramatizálását mutattuk be.

A délelőtti folyamán elmeséltük A só magyar népmesét posztótechnikával, papírszínházzal, majd bemutattuk marionett bábok, illetve kesztyűbábok segítségével. Arra adtunk megoldási lehetőségeket, hogyan adhatja elő egy vagy több személy a mesét.

A posztótechnika egy szemléltetési mód, melynek alkalmazása során a filcanyagból készített síkbábokat egy enyhén döntött,

filcanyaggal bevont táblára helyezük fel, miközben mesélünk, vagy adott témában nyújtunk a gyermekek szintjének megfelelő ismereteket.

A Papírszínház a lehetőségek végtelen tárháza, amitől színesebb és izgalmasabb lesz egy történet – hanghatásokkal, zenei betétekkel, versekkel, mondókákkal, dalokkal – igazi színházi élménnyé változtathatjuk a hagyományos meseolvasást.

A mesélésnek ez a formája Japánból származik, ahol a 12. században a buddhista szerzetesek kamishibai (papírszínház) segítségével mesélték a fontos erkölcsi tanulsággal szolgáló történeteiket.

A Papírszínház egy keretbe behelyezett számozott képek sorozata, melyeket a mesélés ritmusában egymás után húzunk elő. A történet a kihúzott lapok hátulján olvasható. A közönség mindeközben a kerettel szemben foglal helyet, onnan figyeli az események kibontakozását.

A marionett báb a bábok egyik fajtája, amelyet az ókori arabok már használtak. Innen indult el hódító útjára a drótokkal, kötelekkel mozgatható figurákkal való játék. A középkorban Európában eredetileg templomi szertartásokhoz használták. A marionett kifejezés francia eredetű, jelentése: kicsi Szűz Máriácska. Abban az időben az egyik legnépszerűbb báb Máriát jelenítette meg, de volt ördög báb is. Idővel azonban a vásártérre szorultak ki a templomból a bábosok, és ma már inkább szórakoztatás a célja egy-egy bábelőadásnak.

Mi a Manufaktor artlabor vezetőpálcás bábjaikat használjuk. A báb fejéből merev fém pálcá vezet a keresztet, így a test közvetlen módon mozgatható, a többi testrészt pedig zsinórok segítségével.

Általában paravánhoz kötött, alsó mozgatású bábjáték legelterjedtebb formája a kesztyűbáb. A bábos a kezére húzza fel a figurát, így kelti életre. Ez a bábtípus rendkívül mozgékony játékra képes, báját pedig az adja, hogy arányai

nem az ember, hanem az emberi kéz arányaihoz igazodnak.

A mesélés után a huszonöt lelkes kolléga azt is megtudhatta, nálunk hogyan lesz egy meséből bábelőadás.

Intézményünkben 2008 decembere óta működik a gyermekkönyvtárosokból álló [Minerva bábcsoport](#). Óvodásoknak és kisiskolásoknak szóló meséket dramatizálunk és adunk elő. Szervezett csoportoknak és nyilvános, családoknak szóló bábelőadásokat tartunk.

Legfőbb célunk élményt nyújtó, szórakoztató, tartalmas, színvonalas, nevelő hatású bábelőadások összeállítása, tartása szervezett csoportoknak és családoknak.

A bábjáték előkészítője az olvasásnak, megalapozhatja az irodalom szeretetét a gyermek számára, ezért különleges a könyvtári környezetben tartott előadás. A

könyves környezet lehetővé teszi, hogy az előadás után a könyvajánlásokkal könyvnézegetésre, könyvkölcsönzésre buzdítsuk látogatóinkat. Ezzel hozzájárulva az igényes szórakozás, a szabadidő hasznos és kellemes eltöltése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének biztosításához.

A bábjáték sokoldalú, komplex hatása miatt nagyon alkalmas módszer a gyermeki személyiség fejlesztésére. A megformált karakterek, dramatizált történetek a zene és mozgás együttesen hatnak a nézők értelmére, érzelmeire, ízlésére, segíti a közösségi magatartás kialakítását. A gyermek tökéletesen beleéli magát a bábjátékba, feszülten figyel, belekiabál, válaszol a szereplőknek. A jó bábjáték fejleszti a gyermek képzeletét, erősíti a megosztott figyelem tartósságát, az emlékezetet, a gondolkodási folyamatokat. Fejlesztő hatással van a beszédképességre. Megismerkedhetnek az olyan alapvető fogalmakkal és értékekkel, mint a jó és a rossz, a szép és a csúf, az igaz és a hamis.

A kész előadásainkat kijánljuk (nyomtatott és online gyermekkönyvtári programajánló) a nevelési és oktatási intézményeknek. Az óvodás csoportok és a kisiskolás osztályok ebből a kínálatból választhatnak, jelentkezhetnek, időpontot egyeztethetnek. A csoportoknak szervezett

előadások lebonyolítása hasonló a csoportos foglalkozások felépítéséhez.

A nyilvános, családi bábelőadások tartását megelőzi a marketing tevékenység, mellyel ajánljuk, felhívjuk a figyelmet a programra.

Az előadások népszerűsítése a többi könyvtári programhoz hasonlóan történik. Ilyenkor az új előadás összeállítása és a marketing tevékenység párhuzamosan zajlik.

Vidám hangulatú, tartalmas napot tudhatunk magunk mögött. Nagyon köszönjük az érdeklődést, és szeretettel várunk mindenkit szeptemberben a negyedik MÖCS-re!

Munkácsiné Szabó Katalin
gyermekkönyvtáros, csoportvezető
munkacsi@vfmk.hu
Verseghy Ferenc Könyvtár

Munkácsiné Szabó Katalin:
Hogyan készül?
A 2024. május 13-i bemutató anyaga

A gyermekkönyvtár adott évi munkatervében rögzített, hogy évente mennyi új bábelőadást

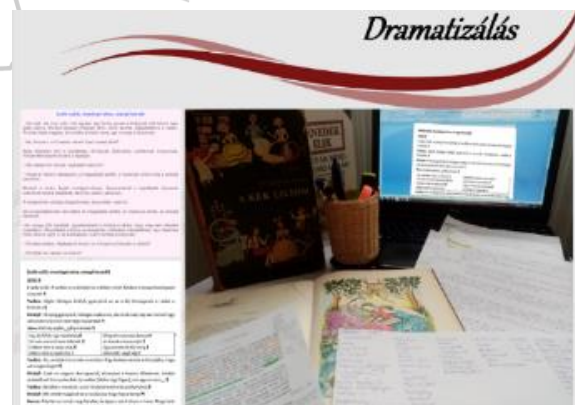
tervezünk. Ettől eltérhetünk belső vagy külső partneri felkérés esetén.

Szintén az adott évi munkatervben rögzített, hogy mely időpontokban, milyen alkalmakra tartunk nyilvános, családi bábelőadásokat, illetve készítünk újakat.

A darab kiválasztásakor felvetődő kérdések: Milyen tartalmat közvetít a történet, mi a mese tanulsága? Mi az előadás célja? Milyen hatást kíván elérni? Kik a mese szereplői? Hányan játsszák? Kiosztható, előadható? Milyen korosztálynak szól? Mi a választott bábtechnika, ill. megjelenési forma, a képi és akusztikus világa? Hol található alkalmas mese, történet?

Mindig az 5-9 éves korosztály érettségi szintjének megfelelő népmeséket, meséket, történeteket választunk mesekönyvekből, illetve nyomtatott formában megjelent szövegek könyvekből.

A dramatizálás során az epikus történetet átalakítjuk a dráma műnemre jellemző formára; a szereplők játékából, párbeszédéből, monológjából, mozgásából, gesztusából ismerjük meg a cselekményt; a szereplők érzéseit, gondolatait, szándékát. A kiválasztott szöveget elemezzük, ahol szükséges húzunk, máshol toldunk bele. A dramatizálás lényege, hogy az átalakított mesében legyen a párbeszédekből világosan kibontakozó esemény, konfliktus, követelmény, hogy humoros és tanulságos is legyen egyben. Szükség esetén még a kész szövegekötveket is átdolgozzuk a saját elképzelésünk szerint.

Figyelnünk kell a történet felépítésére, mivel minden történeteknek van eleje, közepe és vége, azaz kezdete, bonyodalma és szerencsés végkifejlete. Ezen kívül a szerkezeti tagoltságára, a jelenetek és a helyszínek változására, azok összekötésére, a zenék helyeinek megjelölésére. Mivel a szöveg mellett fontos, élménynyújtó szerepe van a történet hangulatához, témájához illő zenei betéteknek, a hangulatot fokozó effekteknek, melyek kiválasztása, megvágása stúdiómunkálatokat igényel. Sokszor a kiválasztott dal dallama megfelelő a darabhoz, csak a dalszöveget kell a tartalomhoz igazítani, átírni.

Asztali próba, mely során a dramaturg felolvassa a darabot, és javaslatot tesz a szerepek kiosztására. Ezt követi a visszaolvasó próba, ahol a szereplők olvassák fel saját szövegeiket. A sort az elemző próba zárja, melyen végigelemezzük a művet, megjegyzéseket fűzünk az egyes jelenetekhez. Körvonalazódik, mit hogyan szeretnénk megvalósítani.

Amennyiben nem, további javítások történnek, addig, míg a szövegekötve minden szereplő számára megfelelő lesz.

A megbeszélések eredményeként elkészül a szövegekötve rendezőpéldánya, mely a dramatizált szövegen kívül tartalmazza, hogy ki, mikor, hol, honnan jön, merre megy, a zene bejátszását, a fények változását, a díszlet mozgását stb.

A szövegek megalkotása után jöhetnek a scenikai megoldások: a térforma megtervezése, a díszlettervezés, a bábtervezés, jelmeztervek, kellékek megtervezése. A **térforma** megválasztása függ a tartalomtól, a látványtól és a praktikumtól.

Tartalom: Miről szól az előadás? Milyen világban képzelhető el? Milyen helyszíneken játszódik a történet? Mely jelenetek hangsúlyosabbak?

Látvány: Az előadás képi világa legalább annyira fontos, mint a szöveg. A bábszínterünk zártterű paraván, melynek szélessége, mélysége és a háttér magassága állítható, illetve rendelkezünk egy kisebb marionett színpaddal is. A bábszíntér határozza meg a választandó bábfajtákat. A díszletnek, a formáknak, a színeknek, a fényeknek összhangban kell lenni a történethez elképzelt világgal.

Praktikum: Jól láthatónak, hallhatónak kell lennie. A díszlet akkor jó, ha első pillanatban tudja a néző, hol játszódik a történet, dekoratív, stilizált, népmesék esetén a népi kultúrát tükrözi. A látvány és szerkezeti rajzok készítése közben sok megoldandó kérdés vetődik fel: miből készüljön, amennyiben változik, hogyan változzon, hogyan lesz felfüggesztve, alátámasztva? Méretarányosságra ügyelni fontos, hogy a díszlet és a báb ne nyomja el egymást.

Bábtervezés elején azt a legfontosabb tisztázni, hogy mit kell tudnia a bábnak, illetve melyik színtéren adjuk elő, mivel ez határozza meg a

használt bábtechnikát (kesztyű-, bot-, pálcás, sík-, tárgyáb vagy marionett).

Többször előfordul, hogy egy bábót több szerep eljátszására is felhasználunk, ilyenkor a karakterét más ruhával, jelmezzel alakítjuk ki, így lesz a kiskondásból király. A kellékek megtervezésénél pedig leginkább az összhangra kell figyelni, egy Mátyás királyos mesében nem lehet modern díszítésű korszó.

A megtervezett színpadtechnikai eszközök: díszletek, bábok, jelmezek, kellékek elkészítésével, beszerzésével folytatódik a folyamat. A díszleteket, a bábok egy részét és a kellékeket magunk készítjük. Többfajta bábót használunk: alulról mozgatott kesztyű-, bot-, pálcás, sík-, tárgyábokat és felülről mozgatott vezetőpálcás marionett bábokat. A kesztyű- és a marionett bábokat a készítőtől vásároljuk. A bot-, pálcás, síkbábokat mi készítjük.

A felállított paraván beépítése folyamatosan történik, ahogy a díszletek készülnek. A takarásban folytatott játékmódhoz kialakított paraván beépítése több területre terjed ki: az első paraván elejére és tetejére, az első és a hátsó paraván közötti térre és a hátsó paravánra. A sík díszletek, hátterek és a fénytechnikai eszközök (fényfüzerek, -háló) nagy csipeszekkel, tűkkel és egy sín segítségével rögzíthetők, míg a térbeliek forgatható tetejű díszletállványokra helyezhetők. Az első paraván belső felére kerül a minden instrukciót tartalmazó szöveggönyv.

A marionett bábszíntere az első paraván síkjában lévő, asztalra helyezett felülről nyitott, dobozszerű színpad. Elején elhúzható függönnyel, a hátulján cserélhető háttérrel ellátva, közepén talpas sík díszletekkel tagolható a tér.

A paravánon belül kis asztalokra helyezzük a darabban szereplő bábokat, a szükséges ruhákat, kellékeket, a hangtechnikai eszközöket (laptop, CD-lejátszó, CD-lemez, hangfal) és a zenei betétek indításához szükséges szöveggönyvet. Külső téren tartott előadások alkalmával a hangtechnikus munkatárs biztosítja a hangosítást.

Az első színpadi, a paraván mögötti próbák alatt a végrehajtandó feladatok felvázolása, rögzítése, a színpadi mozgások körvonalazása történik meg. Így alakul ki az előadás fő váza. Második körben a szereplők jelenetenként rögzítik és gyakorolják a szöveget és az ahhoz kapcsolódó színpadi mozgást. A játékok részletes, gondos kidolgozása közben állítjuk be a zenét, az éneket, a táncot és a díszletek, kellékek mozgását. Harmadik lépésként egyfolytában, leállások nélkül folyik az előadás. A próbák alatt szükség esetén folyamatosan változhat a játék, sőt még a szöveg is.

Összeállt a bábelőadás, kezdődhet a játék.

Fotók: Verseghy Könyvtár Gyermekkönyvtára

Bemutatkozik a Tiszaföldvári Városi Könyvtár és Gyermekkönyvtár

Szeretettel üdvözöljük a Kaptár Olvasóit! Néhány szóval és képpel szeretnénk bemutatni a tiszaföldvári Városi Könyvtár megvalósult programjait.

Jó néhány programunk már több éves hagyományra tekint vissza. Várják a gyerekek és készülnek is rájuk.

Minden lehetőséget megragadunk arra, hogy minél színesebb, változatosabb rendezvénnyel, programmal, olvasnivalóval vonzzuk be a gyerekeket, fiatalokat és a felnőtteket a Könyvtárba.

Februárban a házasság hete alkalmából a felnőtteknek készítettünk egy kis rejtvényt, amelyben az eljegyzéssel, gyűrűvel, házassággal kapcsolatos érdekességekről,

népszokásokról olvashattak a játszani szándékozó érdeklődők. A felnőttek lelkesedését jól mutatta, hogy sok rejtvényfejtőnk a megjelenéstől számítva egy órán belül küldte a jó megoldást. A jutalmazásban segítséget kaptunk a helyi vállalkozóktól.

Évek óta március 8-án, a nemzetközi nőnap alkalmából kávéval és süteménnyel vendégeljük meg a hölgyolvasóinkat.

A tiszaföldvári Városi Könyvtár és Gyermekkönyvtára 2004 óta, immár 20 éve szívéen viseli a gyerekek biztonságos közlekedésre való nevelését. Az évek során kezdetben a Rendőrség munkatársaival, 2009 óta pedig a Tiszaföldvár Városi Polgárőr Egyesülettel közösen szervezünk közlekedésbiztonsági előadásokat az óvodásoknak és az általános iskolásoknak. A város három általános iskolájában a könyvtár szervezésében elméleti képzéseket, órákat tartunk minden évben.

Az oktatások befejeztével gyakorlati Városi Kerékpáros Közlekedési versenyt szervezünk a helyi általános iskolásoknak, ahol az elmélet mellett a gyakorlati tudásukról is számot adhatnak a gyerekek. A fő cél, hogy a gyerekek megtanuljanak biztonságosan közlekedni gyalogosan és kerékpárral egyaránt. Ebben az évben a Gyermekkönyvtár könyvtári fejtörőjének a címe és a témája a Közlekedj okosan! volt.

A fejtörőt az általános iskolák 3-4-5. osztályos tanulóinak adtuk ki. A közlekedésbiztonsági fejtörőt közel 60 tanuló oldotta meg és juttatta vissza a Gyermekkönyvtárba. A fejtörő eredményhirdetésén 32 tanulót tudunk jutalomban részesíteni, de mind a 60 gyermek oklevélben, emléklapban, és jelképes ajándékban részesült 2024. március 27-én. Az eredményhirdetés rendezvényét megtisztelte jelenlétével Kecse László a Tiszaföldvár Városi Polgárőr Egyesület elnöke, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Polgárőr Szövetség elnökségi tagja, a Kunszentmártoni Járás járási koordinátora, aki 20 éve oktatja a gyerekeket a biztonságos gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályaira a Városi Könyvtár szervezésében.

A díjazott gyerekek jutalmazásában a tiszaföldvári Városi Könyvtár mellett felajánlás alapján támogatást nyújtott a Tiszaföldvár Városi Polgárőr Egyesület és a Kunszentmártoni Rendőrkapitányság

Közlekedési Alosztálya fényvisszaverő karpántokkal és kerékpárlámpákkal.

A Gyermekkönyvtár városi rajzpályázata is már közel 30 éves múltra tekint vissza. 2024-ben a Rajzpályázat címe a „Kezedben a szeretet” volt.

Közel 100 csodálatos rajz érkezett be hozzánk az általános iskolákból. 26 tanuló pályaműve nyerte el legjobban a zsűri tetszését, de minden rajz nagyon értékes volt. Megtisztelő volt nézegetni az alkotásokat, mivel nagyon személyes és családi rajzok készültek. Szeretettel töltötték meg a könyvtárat, a teret, a könyvtárosok napjait. Bepillantást kaphattunk sok család életébe, amit ezúton is köszönünk. Megjelent a képeken, anya, apa, testvér, barát, barátnő, a család. Látszik, hogy a gyerekeknek helyén van az értékrendjük a család fontosságával kapcsolatban. Ami külön megható volt számunkra, hogy a Révay György EGYMI Szakiskola súlyosan-halmozottan sérült gyerekek Süni csoportja is küldött be

nekünk pályaművet, ami azóta a Könyvtár éke lett.

Az ünnepköröknek megfelelő könyvtári órákat szervezünk az óvodás korosztálytól megkezdve az általános iskolásokig. Nagy sikere van a délutáni kézműves foglalkozásoknak is a gyerekek körében. Május, június hónapokban a tanév végéig játékos délelőttöt szervezünk osztályoknak, hogy vidáman teljenek az utolsó iskolai napok. Itt különböző témára épülő játékos vetélkedők, rejtvények, kincskeresések, sorversenyek várják a gyerekeket.

A felnőtteknek és a gyerekeknek számos alkalommal figyelemfelhívó színes könyv kínálattal kedveskedünk, melyet nagy örömmel fogadnak az olvasóink, és azonnal előjegyeztetik az őket érdeklő új könyveket.

Zsigri Márta
gyermekkönyvtáros
zsigrim@gmail.com
Tiszaföldvári Városi Könyvtár

Rejtélyes históriák a kenderesi könyvtárban

Mindig is érdekelték a rejtélyes, misztikus esetek. Rengeteg könyvet olvastam a témában és imádtam azt a borzongást és izgalmat, amit ezek a történetek nyújtottak. Egyszer csak jött az ötlet. Miért ne oszthatnánk meg ezt az érzést? Miért ne hozhatnánk el a könyvtárba a tábortűznél mesélt „rémtörténetek” hangulatát? Szerencsére, Editke [Mikola Istvánné] mindenben támogatta ezt az elképzelésemet és teljesen szabad kezet kaptam.

Fehér Gréta

Természetesen a könyvtár mindennapi feladatai az elsődlegesek, ezért egy-egy előadás hetekig is készülhet, továbbá azért, mert ebben a témában is nagyon fontos az alaposág. Igyekszem mindig a lehető leghitelesebb forrásból elkészíteni a prezentációt. Ehhez pedig több könyv és weboldal átolvasása szükséges.

Ezután összeállítom a diákat minimális szöveggel, kulcsszavakkal és minél több képpel. Az előadó képességemen, az elején még kicsit csiszolni kellett, de ebben is nagy segítségemre volt Editke, aki nagyszerű tesztközönség volt. A próbák alkalmával pedig átbeszéltük, min kellene változtatni, hol kell az előadáson finomítani.

A munka gyümölcse pedig a pozitív fogadtatás. Az érdeklődőkkel az előadás végén megpróbálunk közösen megoldást találni a megmagyarázhatatlan

történetekre, amiben mindig aktívan részt is vesznek.

Eddig volt előadás az Elian Mór szigetéről, D. B Cooper esetéről, a Titanic titkairól, James Dean autójáról és a Bermuda-háromszögről, amik mindenkinek kellemes borzongást okoztak.

Rengeteg tervem van még, és úgy gondolom, hogy a világunk tele van rejtélyes és titokzatos dolgokkal, így egy darabig biztosan nem fogok ki az ötletekből.

Fehér Gréta

könyvtáros

konyvtar@vk-kenderes.bibl.hu

Kenderesi Városi Könyvtár

2024. április 26-án adták át a Tiszakürti Könyvtár felújított épületét. Gacov Katalin, a Verseghy Ferenc Könyvtár vezetője, dr. Bodor Brigitta, a Kunszentmártoni Járási Hivatal vezetője, dr. Kiss Györgyné Tiszakürt polgármestere és Herczeg Zsolt országgyűlési képviselő együtt vágták át a szalagot.

Fotó: P. Pusztai Nóra (szoljon.hu)

Pusztamonostor épített értékei közül kiemelkedik Balázsovich Oszkár 19. század utolsó negyedében épült kastélya, ami jelenleg művelődési házként és könyvtárként funkcionál. A leromlott állapotú épület már igazán megérett a felújításra. Épületenergetikai korszerűsítése a TOP Plusz keretében valósult meg. Őrízve az épület eredeti jellegét, a múlt és jelen találkozásával különleges atmoszféra hatja át a tereket. A fejlesztések átadására május 21-én került sor a megszállt Balázsovich Oszkár Községi Színtér termében. Fotó: Pusztamonostor Községi Önkormányzat Facebook oldala

Földrajz éjszakája Túrkevén

Április 12-én ismét egy fantasztikus program részesei lehettek a könyvtárba ellátogató, földrajz és csillagászat iránt érdeklődő vendégek.

GeoNight
APRIL 05th AND 12th 2024

**FÖLDRAJZ ÉJSZAKÁJA
TÜRKEVÉN**

**2024. ÁPRILIS 12.
VÁROSI KÖNYVTÁR**

ELŐADÁSOK A KÖNYVTÁRBAN:

17⁰⁰ **SALLAI R. BENEDEK:** Gibraltár évszázadai és a geopolitika

17⁰⁰ **MOLNÁR GÉZA:** A tűzhányók földjén

17⁰⁰ **MÁTÉ KLAUDIA:** Tájji örökségünk üzenete

18⁰⁰ **RÓZSA FERENC:** Hol lakhatnak a földönkívüliek? Avagy exobolygó keresés a chilei óriástávcsövek árnyékából
közben: meteorit simogató program

19⁰⁰ Séta a Kis-Berettyó partján a csillagászprogram helyszínére, közben beszélgetés a Berettyó tájformáló hatásáról

20⁰⁰ **CSILLAGLES** - lézeres csillagképtúra mitológiai betétekkel, távcsöves bemutató

Megfelelő időjárási tényezők mellett az est folyamán bemutathatók a Naprendszer bolygói közül a Jupiter és az Uránusz, a kb. 20%-ban megvilágított Hold, a 12P/Pons-Brooks üstökös, valamint néhány fényesebb, látványosabb mélyég objektum (galaxisok, nyílt és gömbhalmazok, planetáris ködök). A lézeres csillagképtúra és a csillagászati bemutató csak derült, felhőmentes időben tartható meg.

MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG

TÜRKEVEI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

TERMINUS Irodalmi és Kulturális Egyesület

Nimfea Természettudományi Egyesület

2024-ben első alkalommal vett részt városunk a „Földrajz éjszakája” címet viselő nemzetközi program egyik magyar helyszínéül e rendezvényben, amellyel a földrajztudomány iránt érdeklődőknek kívántak egy kellemes, ismeretterjesztő programot szervezni városunkban. A program célja a földrajz népszerűsítése, megismertetése, és olyan érdekes események egy estébe való besűrítése, amivel összehozhatták a geográfia iránt érdeklődőket Túrkevén.

A program keretében rendkívül érdekes előadásokat hallgathattak meg a jelenlévők, akik zsúfolásig megtelítették a könyvtár olvasótermét. Elsőként városunk polgármestere, Sallai R. Benedek tartott ismertetést Gibraltár évszázadairól és geopolitikájáról, majd Molnár Géza a tűzhányók földjén tett látogatásáról beszélt. Ezt követően Máté Klaudia a táji örökségünk üzenetéről tartott előadást. Az előadások számos elképesztő fotóval illusztrálták a Földünk sokszínűségét és erejét. Rózsa Ferenc olyan fantasztikus és sokakat érdeklő kérdésre kereste a választ, mint: hol lakhatnak a földönkívüliek. Választ kaptunk arra is, hogy a chilei óriástávcsövek segítségével hogyan és miképp lehet exobolygókat keresni, felfedezni. Meteoritokat is vizsgálhattunk a mikroszkóp lencséjén át, ami sokunk számára adott alkalmat a csodálkozásra, ámulatra.

Ezzel az érdekes előadássorozattal nem ért véget az este, hiszen valamennyien kísértünk a Kis-Berettyó partjára, ahol csillaglesen vehettünk részt. Egy számunkra ismeretlen óriás távcső segítségével megcsodálhattuk a Hold felszínét, illetve csillagokat és csillagképeket pásztáztunk az éjszakai égbolton.

A Terminus Ismeretterjesztő Egyesület lelkes amatőr csillagászai voltak segítségünkre abban, hogy a rendkívül érdekes előadással, valamint az éjszakai csillaglessel felkeltsék az érdeklődésünket a földönkívüli lét iránt. Közösségi oldalunkon kedvesen nyilatkoztak túrkevei látogatásukról, amit most megosztunk önökkel is:

„Kedves meghívásnak tettünk eleget 2024. április 12-én. Túrkevére indultunk a városi önkormányzat „A földrajz éjszakája” c. rendezvényére, melynek keretében jómagam előadást tartottam a Chilében folyó HAT exobolygó-kutató programunkról. Forgács Attila, amellyel, hogy megoldotta a logisztikai feladatokat, azaz eljuttatott minket a helyszínre, dokumentálta a rendezvényt, valamint Kocsis Bence tagtársunkkal magára vállalta az előadást követő mikroszkópos meteorit-vizsgálat és távcsöves bemutatás levezénylését is.

Teljes joggal reménytelen estének néztünk elébe, mert bár kicsit megkésve tudtunk indulni, az égbolt derült volt. A Hold sarlója elég vastag volt ahhoz, hogy megmutassa kozmikus ütközésekről árulkodó sebhelyes arcát, de mégis elég vékony ahhoz, hogy fénye ne mossa le a halványabb égi látványosságokat.

Érkezésünkkor dugig megtelt terem fogadott és még zajlott az előző előadás. Meglepetés volt, hogy e kis nyolcezer fős településen ekkora az érdeklődés, ahogy az is örömteli volt, hogy a hallgatóság bő kétharmadát a bőven húsz év alatti korosztály képviselte. A hangulatos, családias, hallgatói kérdésekkel tűzdelt előadás után meteorit simogatás zajlott, majd a közönség kísért a Kis-Berettyó mentén kiszemelt közeli észlelőhelyszínre. Sajnos az időközben fátyolfelhős égbolt és a talajközeli pára jelentősen megnehezítette a bemutatást, mégsem távozott senki a mintegy 60 főnyi érdeklődő közül felejthetetlen távcsöves élmények nélkül.

Nagyon szépen köszönjük Túrkeve Önkormányzatának szíves meghívását, az érdeklődőknek pedig az érdeklődő jelenlétet, és a sok kérdést, nagyon jól éreztük magunkat!”

Valamennyien köszönjük a lehetőséget, a sok-sok fantasztikus előadást, a Terminus Ismeretterjesztő Egyesület csillagmegfigyelést lehetővé tevő óriástávcsöves vizsgálatát.

A választás lehetőségének több előnye is van. Többek között segít fenntartani a figyelmet, ami hasznos, mert a mai ingerekkel teli világban egy mondatokkal teleírt oldal már nem feltétlenül képes hosszan lekötteni az embert. Emellett az olvasó a hagyományos regényhez képest sokkal jobban tud azonosulni a főszereplővel, és még inkább részévé válik a regény világának.

Molnár Magdolna
pedagógus

Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola
(Túrkeve)

Kitüntetés

Várossá válásának negyvenedik évfordulója alkalmából tartott ünnepi képviselő-testületi ülést Tiszafüred. A város önkormányzata Képviselő-testülete „Tiszafüred Város Díszpolgára” elismerő címet adományozott 2024. július 5-én Gaál Sándor nyugalmazott könyvtárigazgató részére.

Fotó: Tiszafüredi Városi Könyvtár

Gaál Sándor Egerben született 1939. szeptember 1-én. Középiskolás éveit a fővárosban töltötte, első diplomáját a Debreceni Tanítóképző Intézet népművelő-könyvtáros szakán kapta, majd könyvtárosi oklevelet az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán-szerzett.

1962-től a Heves megyei Kál községben dolgozott a művelődési otthon képesítés nélküli igazgatójaként, később a füzesabonyi járási könyvtárat vezette. 1974 novemberétől a tiszafüredi nagyközségi-járási könyvtár igazgatója. Az első évek a könyvtár bővítésével, a könyvtártechnikai

kapacitás növelésével, a szolgáltatások és a munkaszervezet korszerűsítésével teltek. Később munkatársaival a helyismereti-helytörténeti gyűjtemény és szolgáltatásszerkezet fejlesztésébe kezdett, amely néhány éves felfutással a nyolcvanas évek közepére a település és intézménytípusban iskolát teremtett.

A városi férfikar szervezője és laikus vezetője, a Férfikari Alapítvány és a Tiszafüredi Énekegylet létrehozásának kezdeményezője, adminisztratív ügyeinek intézője.

1983/84-ben közreműködött Tiszafüreden az új könyvtár tervezésében. Az építkezést, a beköltözést, az 1988-as tavaszi megnyitást követő hónapokat könyvtárosi pályájának szakmai sikereként élte meg.

1989-ben részt vett a Tiszafüredi Könyvtárpártoló Alapítvány létrehozásában, amelynek alaptőkéje meghaladja a 4 mFt-ot, éves kamatai pedig a könyvtári szolgáltatásfejlesztés, és gyűjteményépítés forrásait figyelemre méltó arányban bővítik.

1993-tól a kutatástól, szakirodalmi munkától elvont idejét a technikai lehetőségek tanulmányozására fordította, megkezdte a helyismereti gyűjtemény számítógépes feltárását. 2000 őszére elkészült a könyvtár első honlapja, s pár nap elteltével a katalógus a teljes

könyvgyűjteményről online is elérhetővé vált.

Közel 30 évig tagja volt a Magyar Könyvtárosok Egyesületének.

2003. július elsejétől nyugdíjas, de utána is éveken át látogatta a könyvtárat. A helyismereti gyűjtemény feltárásában, az intézményi és alapítványi honlapok aktualizálásában, az alapítványi iratok kezelésében, a feldolgozó munkában, s a helytörténeti-helyismereti jellegű pályázatok, diplomamunkák „olvasószolgálati menedzselésében” segédkezett.

Dolgozatait, tanulmányait megyei és országos folyóiratok közölték. Több könyvismertetése, helytörténeti írása az egri és a szolnoki megyei napilapokban is megjelent, a tiszafüredi sajtó pedig több helytörténeti írását közölte. 1982 óta szerkesztette a "TISZAFÜREDI ÉVFORDULÓK" c. naptár éves számait, részt vett a "TISZAFÜREDI ESEMÉNYNAPTÁR" kiadvány formálásában.

1987-ben Szabó Ervin Emlékéremmel ismerték el munkáját. A „Tiszafüredért” díjat 2004 januárjában, a Magyar Köztársaság Elnökének Arany Érdemkeresztjét ugyanazon év márciusában vette át.

2013-2019 között tagja volt Tiszafüred Város Önkormányzata Települési Értéktár Bizottságának.

Az elismeréshez szívből gratulálunk!

Könyvtár a Zöldben

Az idei év június 14. napján immáron 10. alkalommal került megrendezésre a „Könyvtár a zöldben” nevet viselő programunk. A jól megszokott helyszínen voltunk, a könyvtárunk külső, ill. belső tereiben vártuk látogatóinkat. Mint minden évben, idén is igyekeztünk minden korosztályt megszólítani, az életkori sajátosságoknak megfelelően színes programokat tárnunk látogatóink elé.

A legkisebbek számára babasarokkal készültünk, hogy ők is részei lehessenek ennek a remek programnak.

Délelőtt a HAT zenekar szórakoztatta az óvodás korosztályt egy interaktív zenés előadással. Láthatóan jól érezték magukat a gyermekek, sokat énekeltek, mozogtak és nevettek.

Még a délelőtt folyamán a helyi középiskolásokat invitáltuk egy online kvízzátékra, ahol filmes kérdésekre kellett válaszolniuk. Minden csapat kiválóan teljesített a témában.

Kora délután az általános iskola alsós tanulói számára Mándi Ildikó meseíró-illusztrátor interaktív író-olvasó találkozót tartott. A Varázshinta ifjúsági regényét mutatta be az író. Könyvvásárlási és dedikálási lehetőséget is biztosított a

résztevőknek. Az előadás keretében a gyerekek kíváncsian figyelték az előadást, jókedvűen, ügyesen válaszoltak az író kérdéseire, majd a kreatív feladatot is remekül oldották meg.

Az egész napos programok között lehetett könyveket, ill. újságokat olvasgatni, könyvturizni, társasjátékozni. Dobos Annamária (a Szabó Gyula Művelődési Központ munkatársa) a környezettudatosság jegyében újrahasznosított anyagokból készült játékparkjával várta az érdeklődőket.

A nap folyamán limonádéval, zsíros kenyérral, zöldséggel, gyümölcssel kínáltuk a hozzánk betérőket.

Visszajelzések alapján mindenki jól érezte magát és jövőre – reményeink szerint egyre bővülő létszámmal- újra találkozunk!

Az előző évekhez hasonlóan idén is kaptunk felajánlásokat.

Mohácsi Bernadett

könyvtáros

libkunsz@gmail.com

Kunszentmártoni ÁMK József Attila
Könyvtári Intézményegysége

18

MKE HÍREK

2024. május 9-én MKE küldöttgyűlés, azt követően pedig Tanácsülés volt az OSZK-ban. Litkei-Nyíri Anita és Máté Ágnes vettek részt rajta.

A gyűlés legelső momentuma volt, hogy egyperces néma felállással emlékeztek a jelenlévők Takáts Bélára, a Versegly Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény márciusban elhunyt szakmai igazgatóhelyettesére, aki az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének alapító tagja, 2003-2010-ig elnöke, 2019-ig vezetőségi tagja, 2011-től pedig nyolc éven át a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Elnökségének (MKE) tagja volt. ♥

Méltatták a március 15-e kapcsán állami kitüntetést kapó könyvtárosokat, így elhangzott a Versegly Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény igazgatójának, Gacov Katalinnak a neve is, aki Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült. 🙌

A küldöttgyűlésen előadásában kiemelte a Versegly Ferenc Könyvtár két munkatársát Péterfi Rita a 2024. évi bérfelemelés eredményének feldolgozása kapcsán. A felmérés táblázatait Simon Sándor és Szirákiné dr. Kovács Györgyi készítették. 🙌
Idén Szegeden lesz az 55. Vándorgyűlés. Szervezetünkben 16 fő vesz részt a konferencián.

Beszámoló a következő lapszámban.

Szakmai kirándulás

2024. július 4-én kirándultunk. A szakmai kirándulás úticélja a Tiszazug volt, és a Verseggy Körrel együttműködve valósult meg. A szervezésben kiemelt szerepe volt Illés Juliannának, a Verseggy Kör elnökének és az MKE JNSZM szervezete tagjának, aki pályázati forrásból biztosította a buszt, mozgósította tagjait és Károly Nórának, az MKE JNSZM szervezete tagjának, aki kitalálta, egyeztette, levezényelte a programokat. A kiránduláson szervezetünkben 8 egyesületi tag vett részt 3 kísérővel.

A Kunszentmártoni Helytörténeti gyűjteményben kezdődött a program. A múzeumnak otthont adó épület valaha börtön volt.

A cellákban ma a város iparosainak történetét mutatják be, többek között a messze földön híres Talmácsi cukrászat emléktárgyait.

A múzeum óriási élmény volt. Könnyen befogadható, látványos bemutató terek közérthető táblókkal. Lehet itt beöltözni, kalodába zárattatni, bilincsbe veretni, mocsáron átvágni, célba löni egyaránt.

Helytörténetből felvértezve a városi könyvtárban folytattuk a programunkat. Mohácsi Bernadett könyvtárvezető és Herczeg László könyvtárosok voltak a házigazdáink. Szó esett a helyben készített papírszínházokról, amelyek helyi témát is feldolgoznak és a különleges bánásmódot igénylő könyvek szolgáltatásáról.

A jó hangulatú látogatás után ebédszünetet tartott a csapat a tiszaföldvári Oázis étteremben. Kicsit szusszantunk, hűsöltünk és feltöltöttünk energiával.

Ebéd után Erdős Hanna Olimpiai- és Világbajnok Mestercukrász várt Bennünket állandó kiállításán és alkotótáborában. Eddig is sok csodadolgot láttunk, de a cukorból készült tárgyak csodálatosak voltak! Hanna bemutatója felért egy

tréninggel. Személye maga az elkötelezettség, szakmaszeretet, elszántság. A kiállított tárgyak mind cukorból készültek és a legtöbbje díjazott mestermunka.

Tiszaföldváron is meglátogattuk a Városi Könyvtárat, ahol Gyarmatiné Sajtos Brigitta és Zsigri Márta fogadtak bennünket nagy szeretettel. Könyvtárunk iskolapéldája annak, hogyan lehet apró lépésekkel, ötletekkel szebbé, hívogatóbbá varázsolni az olvasói tereket.

Utolsó állomásunk Martfű volt. Ahol megnéztük a Hely- és Ipartörténeti Gyűjteményt, amely elsősorban a cipőgyár történetét mutatja be. Ki ne ismerné a híres Tisza Cipő márkát, amely ma népszerűbb és trendibb, mint valaha?

Természetesen Martfűn is megnéztük a Városi Könyvtárat, ahol Kengyel Éva várta a csapatot. A könyvtár ötletekben és lehetőségekben egyaránt gazdag.

Ha vannak oszlopaid, töltsd ki tartalommal, mondjuk kedvenc idézetekkel, és ha van rá kereted, vedd el elegáns könyvtámaszokat. Az utóbbiból a legtöbb könyvtárban sajnos nincs elegendő.

Minden résztvevő véleményét tolmácsolom azzal, hogy sok élménnyel, ajándékokkal és a napi optimális lépésszámmal (10.000 felett) tértünk haza. A házigazdáinknak ezúton is köszönjük a szeretettelgi fogadtatást.

Máté Ágnes
elnök

matea@vmkk.hu

06 56 510 119

MKE Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete

A MKE Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete folyamatosan várja a könyvtáros kollégákat tagjai sorába.

KÖZKÖNYVTÁRI BÖRZE 2024

Tóth Karolina. Fotó: Fővárosi Szabó Ervin
Könyvtár

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) 2024. május 29-én Közkönyvtári Börze 2024 címmel országos szakmai továbbképzést szervezett a Weckheim-palotában.

Megyénekből két innováció is bemutatkozott. Poszterkiállításon kapott helyet a mezőtúri Móricz Zsigmond Könyvtár Olvasólétra olvasásnépszerűsítő felhívása, és a Verseghy Könyvtár munkatársa, Tóth Karolina előadásában ismerhette meg a szakmai nap közönsége a T-zóna marketing fogásait.

(A bemutatott poszterek a lapszám mellékletében megtalálhatóak.)

Írjuk együtt a Kaptár következő számait!

Tisztelt Kollégák! Kedves Könyvtárosok!

A Kaptár szerkesztősége továbbra is várja a könyvtárak eseményeiről szóló beszámolókat, a műhelymunkákat feltáró tanulmányokat és a jó gyakorlatokat bemutató cikkeket.

A következő szám várható megjelenése: 2024. szeptember 13.

Lapzárta: 2024. szeptember 27.

IMPRESSZUM

KAPTÁR Jász-Nagykun-Szolnok megyei
könyvtárak híradója

Kiadja a Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési
Intézmény.

Felelős kiadó: Gacov Katalin

Szerkesztő: Károly Nóra **Rovatfelelősök:** Négyesi Ildikó,
Szabó Péter

Korrekktor: Munkácsiné Szabó Katalin

Elérhetőség: 5000 Szolnok, Kossuth tér 2.

E-mail: kaptar@vfmk.hu

**CSATLAKOZZON
KÖZÖSSÉGÜNKHÖZ!
KÖVESSEN BENNÜNKET
A FACEBOOKON IS!**

OLVASÓLÉTRA

OLVASÓKIHÍVÁS ÁLTALÁNOS ISKOLÁKNAK ÉS DIÁKOKNAK

ISKOLAÉRT!

A gyerekek munkái: rajzok, könyvajánlók az olvasottakról

2022/23
74 gyermek
425 könyv!

**OLVASÁS-
ÖSZTÖNZÉS!**

A létra, amelyen a gyerekek az avatárjakkal feljebb és feljebb léphetnek

SZÓRAKOZÁS!

**OLVASÁS =
ÉLMÉNY**

Egymásnak ajánlják a könyveket

OLVASÓLÉTRA
a Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár
gyermekkönyvtárának
olvasókihívása 2-4. és 5-8. osztályosoknak

Mit kell tenned?
Legyél könyvtári tag! (Iratkozz be, ingyenes!)
Kölcsönözz ki a könyvtárból egy könyvet,
és olvasd el!

Készíts hozzá egy rajzot,
vagy meséld el a kedvedre részlet,
vagy írd könyvajánlót!

Gyere és
kölcsönözz
egy másik könyvet!

Gyerekek, nevezetek
az iskoláitokból minél többben,
hogy
nyerjétek az iskoláitoknak
egy vándorkupát,
magatoknak pedig könyvet
és egyéb nyereményeket!

2023. október 2. - 2024. április 8.

A felhívásunk

Bármit olvashatnak, ami nekik tetszik,
és az életkoruknak és képességeiknek megfelelően

2023/24
108 gyerek
848 könyv!

MAGUKÉRT!

A létrás válogatásból szemezgetnek

Minden elolvasott könyvet
elmesélnek nekünk

SCAN ME

További információk:
www.turikonyvtar.hu

MEZŐTÚRI MÓRICZ ZSIGMOND
VÁROSI KÖNYVTÁR
VIG GABRIELLA ÉS VÉKONY ERZSÉBET
GYERMEKKÖNYVTÁROSOK

[facebook.com/Mezőtúri Móricz Zsigmond Városi Könyvtár GyermeKKönyvtára](https://facebook.com/Mezőtúri_Móricz_Zsigmond_Városi_Könyvtár_GyermeKKönyvtára)

Nemzeti
Kulturális
Alap

TÁRSASÁG TUDÁS TELEFON TÖLTŐDÉS TANULÁS TRENDI TÉR TÖRŐDÉS

KÉRDŐN

- KÖNYVEK
- IGÉNYEK
- KLUB ÖTLETEK
- PROGRAM ÖTLETEK
- SZABADIDŐ

RENDRAGYÓ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA

10 HÓNAP

550 TINI

22 FELSŐS OSZTÁLY

1100 TINI

100 FŐ/HÓ

100 KÖNYV/HÓ

TRENDI PROMÓ VIDEO

BEMUTATKOZÁS

INTERJÚ

KÖLCSÖNÖLTÉS

"SZÜLŐFÜGGŐ TINIK"

KÖZÖSSÉGI MÉDIA POSZTOK

20 POSZT/HÓ **f** 147 KÖVETŐ

KÖZÖS PROGRAM SZÜLŐKKEL

ANYA-LÁNYA NAP 131 FŐ

185 FŐ

APA-FIA NAP

SZÓRÓLAPOK • KÖNYVJELZŐK

VERSEGHY FERENC KÖNYVTÁR • TÓTH KAROLINA

Nemzeti Kulturális Alap

